



SIEĆ I EMOCJE

Profilaktyka zagrożeń cyfrowych i wsparcie psychiczne młodzieży

Publiczna Biblioteka Pedagogiczna w Pile

Zestawienie bibliograficzne 2015-2025 r.

KSIAŻKI:

1. Cyberchoroby : jak cyfrowe życie rujnuje nasze zdrowie / Manfred Spitzer ; przełożyła Małgorzata Guzowska. - Stupsk : Wydawnictwo Dobra Literatura, 2016. (Kontrasty i Kontrowersje)

Hasła przedmiotowe: Uzależnienie od komputera, Internet - socjologia, Dziecko - a komputery, Cyberseks, Cyberprzemoc

księgozbiór Piła: sygn. **111419;**

księgozbiór Chodzież: sygn. **50359;**

księgozbiór Wągrowiec: sygn. **65510;**

Intensywne korzystanie z mediów prowadzi do utraty empatii i umiejętności traktowania innych z szacunkiem. Wyobcowanie powoli staje się problemem całych społeczeństw. A ciemne strony sieci – mobbing, oszustwa i przestępczość internetowa – są ogromnym zagrożeniem dla nas wszystkich. Dawniej internet służył swobodnej wymianie informacji. Dziś zamienił się w światową dzielnicę czerwonych latarni i potwora inwigilacji. Autor bestsellerów prof. Manfred Spitzer, renomowany psychiatra i neurobiolog, przedstawia alarmujące wyniki współczesnych badań nad zdrowotnymi zagrożeniami wynikającymi z cyfryzacji naszego życia. Na przykładzie obszernych międzynarodowych danych naukowych autor pokazuje, w jaki sposób intensywne korzystanie z mediów szkodzi naszym ciałom i umysłom. Manfred Spitzer usilnie ostrzega przed bagatelizowaniem cyfrowego zagrożenia i postuluje radykalne ograniczenie cyfrowej konsumpcji – dla dobra całego społeczeństwa.

2. Cyberprzestrzeń - człowiek - edukacja. T. 2, Dylematy społeczności cyfrowej / pod redakcją Józefa Bednarka i Anny Andrzejewskiej. - Kraków : Impuls, 2015.

Hasła przedmiotowe: Rzeczywistość wirtualna, Nauczanie na odległość, Cyberprzemoc, Internet - stosowanie - nauczanie, Wykluczenie cyfrowe, Społeczeństwo informacyjne, Uzależnienie od komputera

księgozbiór Piła: sygn. **110770/T.2**

księgozbiór Złotów: sygn. **46385/T.2;**

Cyberprzestrzeń - człowiek - edukacja. Dylematy społeczności cyfrowej to książka interdyscyplinarna, łącząca wiedzę pedagogiczną z pogranicza edukacji medialnej i informatycznej oraz profilaktyki, diagnozy i terapii. Analizy treści wskazują nowe zagrożenia, ich różnorodny charakter, wymiar i aspekty. Ma ona jednocześnie walory praktyczne ze względu na ich przydatność dla każdego człowieka korzystającego z najnowszych technologii. W sposób przystępny przedstawia najnowsze pułapki czyhające na każdego z nas, które stają się największym nieuświadomionym wyzwaniem społeczno-wychowawczym w skali globalnej XXI wieku.

3. Cyberuzależnienia : zjawisko, profilaktyka, elementy terapii / Mariusz Z. Jędrzejko, Agnieszka E. Taper, Izabela Kiełtyk-Zaborowska. - Wydanie I. - Warszawa : Medical Tribune Polska : we współpracy z Instytutem Pedagogiki Akademii Piotrkowskiej : oraz Fundacją Bonum Humanum, 2024.

Hasła przedmiotowe: Edukacja medialna, Dzieci, Młodzież, Profilaktyka zdrowotna, Uzależnienia medialne, Opracowanie

księgozbiór Czarnków: sygn. **43520;**

księgozbiór Trzcianka: sygn. **36490;**

księgozbiór Wągrowiec: sygn. **69082;**

Spis treści: Wprowadzenie. Technologie i sieci cyfrowe jako czynnik rozwojowy i destrukcyjny. Aktywność dzieci i młodzieży w cyberprzestrzeni – charakterystyka wybranych przestrzeni i związane z nimi zagrożenia rozwojowe. Zagrożenia w sieci. Cyberuzależnienia – niektóre doświadczenia pracy diagnostyczno-terapeutycznej. Wytyczne domowej edukacji medialnej i profilaktyki. Podsumowanie.

4. Cyfrowe szaleństwo : jak media społecznościowe napędzają kryzys zdrowia psychicznego i jak odzyskać równowagę / Nicholas Kardaras, Ph. D. ; tłumaczenie Agnieszka Jarosz. - Wydanie I. - Warszawa : CeDeWu, 2023.

Hasła przedmiotowe: Kryzys psychiczny, Media społecznościowe, Samoleczenie, Starożytność, Technokratyzm, Zdrowie psychiczne, Higiena psychiczna, Opracowanie

księgozbiór Czarnków: sygn. **43398;**

Zdrowie psychiczne stało się jednym z największych problemów naszych czasów, a dr Kardaras zwraca uwagę na apogeum, które może spowodować nieodwracalne szkody dla naszego zdrowia, jeśli nie podejmiemy szybkich działań. Rosnące ryzyko oraz mnożące się rozpraszacze, tak powszechne w naszym społeczeństwie, nigdy dotychczas nie miały takiej formy jak dziś. Ci, którzy zechcą odłożyć swoje urządzenia na wystarczająco długo, aby móc przeczytać tę książkę, nie tylko nauczą się, jak zacząć odłączać się od sieci, ale dowiedzą się również, w jaki sposób możemy zacząć proces odzyskiwania naszego społecznego zdrowia psychicznego.

5. Cyfrowi rodzice : dzieci w sieci : jak być czujnym, a nie przeczulonym / Yalda T. Uhls ; przełożyła Irmína Grzegorzka. - Kraków : Wydawnictwo IUUI, 2016.

Hasła przedmiotowe: Psychologia dziecka, Internet, Media społecznościowe, Multimedia, Uczenie się, Rzeczywistość wirtualna, Poradniki dla rodziców

księgozbiór Piła: sygn. **112790;**

księgozbiór Chodzież: sygn. **50893;**

księgozbiór Czarnków: sygn. **40862;**

księgozbiór Trzcianka: sygn. **33467;**

księgozbiór Złotów: sygn. **47317;**

Twoje dziecko wcześniej nauczyło się obsługiwać tablet niż zawiązywać buty? A teraz więcej czasu spędza w sieci niż z Tobą? Jeśli tak, to jesteś cyfrowym rodzicem, czy tego chcesz, czy nie. I pewnie czujesz się trochę zagubiony, może nawet przerażony tym, jak dużo miejsca w życiu Twojego dziecka zajmują media społecznościowe i życie w sieci. Ta książka jest dla Ciebie! Cyfrowi rodzice są wyważonym i świetnie napisanym poradnikiem dla rodziców e-dzieci. Autorka nazywa i systematyzuje to, co czujemy intuicyjnie (i co czasem spędza sen z powiek), oddzielając fakty od mitów. Rozbiera na czynniki pierwsze świat nowych mediów, ukazując go w kontekście wychowywania dzieci i młodzieży. Nie da się bowiem zaprzeczyć, że jesteśmy pierwszym pokoleniem rodziców dzieci w sieci. Dynamiczny świat nowych aplikacji i internetowych mód (snapchaty, miniblogi, tweety itd.) jest nie do ogarnięcia dla większości dorosłych, dlatego autorka opracowała wskazówki, jak w nim nawigować, będąc jednocześnie aktywnym i czujnym, ale nie przeczulonym rodzicem.

6. Dorastanie w sieci : jak wspierać i chronić dziecko dojrzewające w cyfrowym świecie / dr Deborah Heitner ; przełożyła Agnieszka Patrycja Wyszogrodzka-Gaik. - Wydanie I. - Białystok : Wydawnictwo Kobiectwo, 2024.

Hasła przedmiotowe: Cyberbezpieczeństwo, Dzieci, Internet, Młodzież, Uzależnienie od Internetu, Wychowanie w rodzinie, Poradnik

księgozbiór Piła: sygn. **118691;**

księgozbiór Chodzież: sygn. **54155;**

księgozbiór Czarnków: sygn. **43573;**

księgozbiór Trzcianka: sygn. **36637;**

Jak wspierać dzieci dorastające w świecie, w którym niemal każdy moment ich życia może być udostępniany i porównywany w mediach społecznościowych? Devorah Heitner jest specjalistką w dziedzinie dorastania „na oczach wszystkich” i proponuje odejście od nakładania zakazów, kontrolowania i grożenia konsekwencjami, co wzmacnia stres młodego człowieka. W zamian proponuje skupienie się na charakterze i osobowości dziecka oraz empatycznym wspieraniu go w poznawaniu siebie. Możemy śledzić każdy ruch naszych dzieci za pomocą aplikacji, zobaczyć ich oceny w ciągu kilku minut od ich wystawienia i skupić się na ich cyfrowym śladzie, obawiając się, że jeden błąd może spowodować, że zostaną podsumowane i skomentowane przez innych. Dzięki mediom społecznościowym i stałej obecności online, granice prywatności są bardzo cienkie. Książka pokazuje rodzicom, jak pomóc nastolatkom w poruszaniu się po granicach, tożsamości, prywatności i reputacji w cyfrowym świecie. Jak mogą dowiedzieć się, kim naprawdę jest moje dziecko przy zerowej prywatności i ciągłej ocenie? Devorah Heitner pokazuje nam, że skupiając się na charakterze, a nie na groźbie złapania czy zdemaskowania, możemy wspierać nasze dzieci, by były autentycznie sobą. Opierając się na swojej wieloletniej pracy z rodzicami i szkołami, a także na setkach wywiadów z dziećmi, rodzicami, pedagogami, klinicystami i naukowcami, Heitner oferuje strategie wychowania naszych dzieci w świecie, w którym wszystko jest pod kontrolą. Dzięki przystępnym historiom i popartym badaniami poradom, książka „Dorastanie w sieci. Jak wspierać i chronić dziecko dojrzewające w cyfrowym świecie” daje rodzicom sposoby na pokonanie uczucia przytłoczenia oraz niepowtarzalną szansę, aby nawiązać kontakt ze swoimi dziećmi, rozpoznać, jak je wspierać i pomóc im zrozumieć, kim są, gdy wszyscy na nie patrzą.

7. Dziecko na cyfrowym odwyku : jak bez krzyku oderwać dziecko od komputera i smartfona /
Małgorzata Majewska. - Wydanie I. - Bielsko-Biała : Dragon, copyright 2022.

Hasła przedmiotowe: Dzieci, Gry komputerowe, Internet, Komputery, Media społecznościowe, Młodzież, Profilaktyka zdrowotna, Rodzice, Smartfon, Uzależnienia medialne, Wychowanie w rodzinie, Fonoholizm, Poradnik

księgozbiór Piła: sygn. **117706;**

księgozbiór Chodzież: sygn. **53283;**

księgozbiór Czarnków: sygn. **43211;**

księgozbiór Trzcianka: sygn. **36025;**

Czy masz wrażenie, że twoje dziecko nie odrywa nosa od komputera? A kiedy już to zrobi, nie rozstaje się ze smartfonem? Próbujesz odciągnąć je od ekranu, ale każda próba kończy się awanturą, która i tak niczego nie zmienia? Obawiasz się, że to uzależnienie i chcesz w końcu coś z tym zrobić? Ten poradnik pomoże ci odzyskać kontrolę nad tym, ile czasu twoje dziecko spędza w sieci. Dowiesz się, jak rozmawiać z dzieckiem o zagrożeniach wynikających z przebywania w przestrzeni wirtualnej, tak byście obydwoje byli po tej samej stronie. Odbudujesz z nim kontakt i nauczysz się, jak zachować równowagę pomiędzy czasem online i offline. Autorka podczas 17 lat pracy w cyfrowych mediach poznała od podszewki świat reklamy i mechanizmy działania firm digitalowych. Przeszła drogę cyfrowego odwyku z własną rodziną. Dziś pomaga innym uniknąć pułapek uzależnienia od internetu.

8. Edukacja - relacja - zabawa : wieloaspektowość internetu w wymiarze bezpieczeństwa dzieci i młodzieży : obszary : internet - konteksty społeczne i prawne, internet - wybrane aspekty ochrony dzieci i młodzieży / redakcja naukowa Agnieszka Wrońska, Rafał Lew-Starowicz, Anna Rywczyńska ; [współpraca: Agnieszka Rybińska]. - Warszawa : Wydawnictwo FRSE, 2019. (Seria Naukowa ; t. 6)

Hasła przedmiotowe: Bezpieczeństwo teleinformatyczne, Dzieci, Edukacja medialna, Internet, Kompetencje medialne, Młodzież, Technologie informacyjno-komunikacyjne (ICT), Polska, Praca zbiorowa

księgozbiór Piła: sygn. **116129;**

księgozbiór Chodzież: sygn. **52554;**

księgozbiór Czarneków: sygn. **42957; 42228;**

księgozbiór Trzcianka: sygn. **35531;**

księgozbiór Wągrowiec: sygn. **67588;**

księgozbiór Złotów: sygn. **50144; 48924;**

W książce przedstawiono zarówno zagrożenia, jak i możliwości związane z internetem. Autorzy analizują potencjał sieci jako obszaru socjalizacji, uczenia się, zarządzania prywatnością czy budowania cyfrowego obywatelstwa młodych ludzi. Celem publikacji jest pomoc w lepszym zrozumieniu wirtualnego świata, który w coraz większym stopniu wkracza w codzienne życie, a także omówienie wybranych aspektów tej dynamicznie zmieniającej się przestrzeni.

9. Jak nie zgubić dziecka w sieci? : Rozwój, edukacja i bezpieczeństwo w cyfrowym świecie / Zyta Czechowska, Mikołaj Marcela. - Warszawa : Muza, 2021.

Hasła przedmiotowe: Dzieci, Internet, Rodzicielstwo, Nowe media (komunikacja), Technologie informacyjno-komunikacyjne (ICT), Cyberkultura, Cyberbezpieczeństwo, Facebook (portal społecznościowy), Nauczanie na odległość, Specjalne potrzeby edukacyjne, Poradnik

księgozbiór Piła: sygn. **116710;**

księgozbiór Chodzież: sygn. **52929;**

księgozbiór Czarneków: sygn. **42507;**

księgozbiór Trzcianka: sygn. **35610;**

księgozbiór Wągrowiec: sygn. **67919;**

księgozbiór Złotów: sygn. **48989;**

Czy zabraniać dziecku grać w gry komputerowe? Czy ograniczać czas ekranowy? Jakie pułapki czyhają na dziecko w internecie? Na czym polega współczesne cyfrowe dzieciństwo i czym jest cyfrowe rodzicielstwo? Jak nowe technologie zmieniają nas samych i świat wokół nas? Jak wpływają na sposób, w jaki się uczymy? I przede wszystkim: jak nie zgubić swojego dziecka w sieci? Książka Zyty Czechowskiej, Nauczycielki Roku 2019, oraz Mikołaja Marceli, eksperta w dziedzinie nauczania, udzieli odpowiedzi na te i wiele innych pytań. Dostarczy wiedzy o zaletach i wadach nowych technologii oraz praktycznych rozwiązań, dzięki którym ograniczycie zagrożenia związane z internetem i uczynicie cyfrowy świat sprzymierzeńcem w procesie efektywnej edukacji i rozwoju swoich dzieci.

10. Jestem bezpieczny w sieci / Iwona Prószyńska ; ilustracje Marlena Bieniasz. - Wydanie I. - Warszawa : Wydawnictwo Zielona Sowa, 2025. (#self-care)

Hasła przedmiotowe: Cyberbezpieczeństwo, Cyberprzestrzeń, Internet, Poradnik

księgozbiór Czarneków: sygn. **43884;**

Książka skierowana jest do młodych czytelników, którzy zaczynają regularnie korzystać z Internetu i mediów społecznościowych. Dzięki poradnikowi dowiedzą się m.in. jak chronić swoją prywatność w sieci, co to jest cyberprzemoc i jak na nią reagować oraz dlaczego granice w Internecie są tak samo ważne, jak w świecie offline. Cykl „Self-care” powstał z myślą o nastolatkach, którzy wkraczają w trudny okres, jakim jest dojrzewanie. Seria pomaga dzieciom i nastolatkom zrozumieć siebie i świat, przybliżyć zagrożenia, z jakimi mogą się spotkać na co dzień.

11. Mistrz i uczeń w cyberprzestrzeni / pod redakcją Macieja Tanasia i Sylwii Galanciak. - Kraków : Oficyna Wydawnicza "Impuls", 2018. (Cyberprzestrzeń, Człowiek, Edukacja ; t. 3.)

Hasła przedmiotowe: Edukacja medialna, Rzeczywistość wirtualna, Społeczeństwo informacyjne, Technologie informacyjno-komunikacyjne (ICT), Zastosowania internetu w edukacji, Praca zbiorowa

księgozbiór Piła: sygn. **114934;**

księgozbiór Złotów: sygn. **48039;**

Autorami poszczególnych rozważań są osoby o olbrzymim doświadczeniu i dokonaniach naukowych. W części pierwszej, zatytułowanej Mistrz i uczeń – istota relacji, swoją refleksję z wprawą dzielą się: Władysław Piotr Zaczynski, Andrzej Góralski oraz Małgorzata Jabłowska i Katarzyna Korbecka. Część druga – pod tytułem Mistrz i uczeń w hybrydowym świecie – zawiera bardzo cenne poznawczo artykuły: Barbary Galas, Lecha W. Zachera, Jerzego Jastrzębskiego, Janusza Miąsy oraz Zbigniewa Łęskiego. Przedmiotem części trzeciej są problemy związane z obecnością Nauczyciela w cyfrowej szkole. Jego rolę w cyberprzestrzeni z głębokim namysłem opisują: Stanisław Juszczyk, Marta Wrońska, Beata Stachowiak oraz Zbigniew Ledóchowski.

12. Kierunek: offline : jak znaleźć cyfrową równowagę i zrozumieć e-dzieciństwo swojego dziecka? / Agnieszka Krzyżanowska. - Bielsko-Biała : Pascal, 2020.

Hasła przedmiotowe: Dziecko, Dzieciństwo, Fonoholizm, Rzeczywistość wirtualna, Uzależnienie od Internetu, Opracowanie, Poradnik

księgozbiór Piła: sygn. **116512;**

księgozbiór Czarneków: sygn. **42393;**

księgozbiór Trzcianka: sygn. **35398;**

Możesz nauczyć się wykorzystywać rzeczywistość online do poprawy jakości życia offline. Zrozum cyfrowe dzieciństwo swojego dziecka. Może pora wyjść z sieci informacji, które nas osaczają? Zamiast podłączać się do smartfona, można podłączać się do siebie samego. Prostokąt, który właśnie trzymasz w rękach, pomoże Ci w tym. Agnieszka Krzyżanowska - autorka bestsellerów Prosto i uważnie na co dzień oraz Żyj po swojemu. Notuje i fotografuje na blogu Agnes on the cloud, uparcie się nie spieszy. Woli słuchać niż mówić. Ma doktorat z filozofii, pracuje z dziećmi, filozofując z nimi o życiu.

13. Młodzież we współczesnej przestrzeni społeczno-kulturowej : wybrane aspekty zdrowotne i pedagogiczne / Karina Leksy. - Warszawa : Difin SA, 2020.

Hasła przedmiotowe: Edukacja zdrowotna, Jakość życia, Spożycie, Młodzież, Multimedia, Społeczeństwo globalne, Konsumenci (ekon.), Globalizacja, Wychowanie do wartości, Środki masowego przekazu, Aplikacje internetowe, Uzależnienie od komputera

księgozbiór Piła: sygn. **116036;**

księgozbiór Czarneków: sygn. **42478;**

księgozbiór Trzcianka: sygn. **35268;**

Treści zawarte w monografii pozwalają poznać i zrozumieć rzeczywistość (w tym rzeczywistość świata wirtualnego), w której żyją dorastający oraz wpływy społeczno-kulturowe determinujące ich codzienne funkcjonowanie i w znacznym stopniu wpływające na proces socjalizacji młodego pokolenia. Istotnym elementem opracowania jest ukazanie problemów zdrowia fizycznego i psychospołecznego dotyczących współczesną młodzież, a w znacznym stopniu wynikających ze stylu życia i warunków szeroko rozumianego środowiska ich życia, w tym dominacji aktualnych trendów (pop)kulturowych. Stąd też tak podkreślana w monografii potrzeba realizacji edukacji zdrowotnej, która wydaje się koniecznością wobec wielu nowych zagrożeń zdrowia i bezpieczeństwa dzieci i młodzieży.

14. Młodzież w sieci : (nie)bezpieczna komunikacja w internecie / Iryna Surina, Małgorzata Chrzanowska-Gancarz. - Toruń : Wydawnictwo Adam Marszałek, 2022.

Hasła przedmiotowe: Internet, Komunikacja społeczna, Młodzież, Portal społecznościowy, Problemy społeczne, Rzeczywistość wirtualna, Subkultura, Opracowanie

księgozbiór Piła: sygn. **117518 P;**

księgozbiór Czarnków: sygn. **43408;**

W świecie wirtualnym młodzi ludzie dość często poszukują sposobów na rozwiązanie swoich problemów, szukają przestrzeni wolnej od inwigilacji dorosłych, tworzą wspólnoty i budują nowe relacje. [...] Budowanie tożsamości w przestrzeni wirtualnej jest dużo prostsze aniżeli w świecie realnym, tym samym znacznie łatwiej jest wykreować własny wizerunek w oparciu o dostępne informacje zamieszczone w tzw. Sieci. Przykładem może być chociażby identyfikowanie się części młodego pokolenia ze stylem bycia destrukcyjnych grup subkulturowych, które może przejawiać się zarówno w świecie rzeczywistym, jak i wirtualnym.

15. (Nie)zwykłe spotkania : młodzi w cyberprzestrzeni/ Anna Konarzewska. - Warszawa : Logos, copyright 2025.

Hasła przedmiotowe: Godzina wychowawcza, Nauczycielki i nauczyciele, Uczennice i uczniowie, Cyberprzestrzeń, Młodzież - a internet, Poradnik, Scenariusz zajęć

księgozbiór Trzcianka: sygn. **36850;**

księgozbiór Złotów: sygn. **50219;**

Publikacja ta powstała z myślą o nauczycielach, wychowawcach i rodzicach pragnących pomóc dzieciom i młodzieży świadomie kształtować swoją obecność w przestrzeni cyfrowej. Jej celem jest wspieranie edukacji w zakresie odpowiedzialnego i bezpiecznego korzystania z Internetu, a także rozwijanie krytycznego myślenia i umiejętności budowania zdrowych relacji w sieci. W książce znajdziesz scenariusze lekcji wychowawczych, które poruszają kluczowe tematy związane z cyfrową rzeczywistością, m.in.: ślad cyfrowy, wizerunek online, bezpieczeństwo w sieci, higiena cyfrowa, dezinformacja, stalking, cyberbullying.

16. Odporność psychiczna : dręczenie, wykluczenie, dokuczanie : jak wspierać starsze dzieci i nastolatki : 10 opowieści terapeutycznych / Kim John Payne, Luis Fernando Llosa ; [redakcja merytoryczna Katarzyna Mitschke, Alicja Szwinta-Dyrda] ; przełożyła Barbara Łukomska. - Wydanie drugie. - Szczecin : Natuli dzieci są ważne, 2025.

Hasła przedmiotowe: Nastolatki, Odporność psychiczna, Pewność siebie, Relacje międzyludzkie, Rezyliencja (psychologia), Samoakceptacja, Przemoc, Opowiadania i nowele, Poradnik

księgozbiór Trzcianka: sygn. **36900;**

Kiedy twoje dziecko doświadcza przemocy, to zamiast dawać „dobre” rady albo konfrontować się w szkole, zadbaj, aby umiało rozwiązać problemy samodzielnie, a jeśli trzeba, to przy wsparciu dorosłych. Czego dzieci naprawdę potrzebują, by wzmacniać swoją odporność psychiczną, poczucie wartości i sprawczość? Autorzy pokazują, jak radzić sobie w sytuacji przemocy rówieśniczej, oraz przedstawiają 10 opowieści terapeutycznych o dokuczaniu, wykluczaniu, dręczeniu, cyberprzemocy, gaslightingu i innych. Według badania FDDS 57% polskich dzieci doświadczyło przemocy rówieśniczej, a 89% było świadkami takich zdarzeń – w szkole, na podwórku i w świecie wirtualnym. Dlatego to właśnie odporność psychiczna jest jedną z najważniejszych kompetencji przyszłości. Autorzy wskazują, że nie każde rozwiązanie, które od razu przyjdzie nam do głowy (np. konfrontacja u dyrektora szkoły), będzie faktycznie pomocne. To, co jest dziecku naprawdę potrzebne, to wzmocnienie poczucia przynależności do rodziny, odzyskanie sprawczości oraz pozwolenie, by rzeczywiście poczuło: „Jestem sobą. I to jest w porządku!”.

17. Poznać, zrozumieć, rozmawiać : (nie)oczywisty e-świat jako źródło inspiracji i wyzwań w perspektywie pedagogicznej / Monika Wojtkowiak. - Kielce : Wydawnictwo Uniwersytetu Jana Kochanowskiego, 2021.

Hasła przedmiotowe: Dzieci, Internet, Młodzież, Relacje międzyludzkie, Rzeczywistość wirtualna, Społeczeństwo informacyjne, Uczucia, Monografia

księgozbiór Piła: sygn. **117030;**

Książka podejmuje problematykę Internetu jako zjawiska wieloaspektowego i analizowanego z różnych perspektyw. Punktem wyjścia dla podjętych rozważań jest pojęcie społeczeństwa informacyjnego (w różnorodnych ujęciach teoretycznych) oraz przybliżenie zjawisk specyficznych dla omawianego obszaru. Uchwyciono zatem płaszczyzny zagadnień. Takich jak temporalność, granice, komunikacyjność, relacyjność w e-sieci, podjęto się także ustalenia terminów charakterystycznych dla indywidualnego i społecznego e-funkcjonowania. Szczególną uwagę opracowanie poświęca młodzieży i dzieciom oraz ich działaniom podejmowanym w e-sieci. W perspektywie podjętych rozważań, dokonano opisu wybranych zjawisk swoistych dla e-środowiska dotyczących funkcjonowania w nim młodych ludzi, a także implikowanych tym potrzeb profilaktycznych i pomocowych. Istotnym elementem książki są zalecenia pedagogiczne odnoszące się do poszczególnych obszarów opisanych w trakcie realizacji charakterystyki środowiska. Opracowanie adresowane jest do studentów pedagogiki i psychologii, może służyć także rodzicom, wychowawcom, pedagogom, nauczycielom i wszystkim zainteresowanym bezpieczeństwem młodego człowieka w Internecie.

18. Prewencja ryzyka samobójstw wśród dzieci i młodzieży : skąd mieliśmy wiedzieć? / Agata Rudnik. - Wydanie pierwsze. - Warszawa : Difin, 2022.

Hasła przedmiotowe: Dzieci, Kryzys psychiczny, Młodzież, Próba samobójcza, Samobójstwo, Zapobieganie, Zachowania samobójcze, Odporność psychiczna, Wsparcie społeczne, Samotność, Depresja, Samookaleczenie, Polska, Poradnik, Raport z badań

księgozbiór Piła: sygn. **117542;**

księgozbiór Chodzież: sygn. **53426;**

księgozbiór Trzcianka: sygn. **36098;**

księgozbiór Złotów: sygn. **49627;**

Rozmawiając z bliskimi osób, które podjęły próbę samobójczą, nieraz można usłyszeć: "Skąd mieliśmy wiedzieć?". Co powinno nas niepokoić? Jakie są pierwsze oznaki tego, że dziecko przeżywa kryzys? Jak pomóc i gdzie szukać pomocy? W książce znajdziemy m.in. informacje dotyczące tego, jak aktywnie reagować i wspierać osobę w kryzysie oraz jak wygląda pomoc specjalistów. Dodatkowo uwzględnione zostały najnowsze wyzwania, z jakimi przychodzi nam się mierzyć, takie jak m.in. hejt w sieci, "rzeczywistość" mediów społecznościowych, świat w/po pandemii. Obserwujmy, słuchajmy, pytajmy..., aby WIEDZIEĆ. Patronat: Polskie Towarzystwo Suicydologiczne, Fundacja Mózg na Fali, Fundacja Można Zwariować.

19. Przestrzeń cyfrowa w ponowoczesności : jednostka, technologia, profilaktyka / Joanna Grubicka, Radostawa Kompowska-Marek. - Wydanie pierwsze. - Warszawa : Difin, 2024.

Hasła przedmiotowe: Cyberprzestrzeń, Cyberbezpieczeństwo, Dzieci, Nastolatki, Postmodernizm, Tożsamość internetowa, Uzależnienie od Internetu, Monografia

księgozbiór Trzcianka: sygn. **36484;**

księgozbiór Złotów: sygn. **49868;**

Książka podejmuje tematykę cyberuzależnień oraz możliwości zastosowania technologii w walce z zagrożeniami cyfrowymi, łącząc w elastyczny sposób perspektywę badawczą nauk o komunikacji społecznej i mediach, psychologii, pedagogiki oraz nauk o bezpieczeństwie. Wyjaśnia istotę, znaczenie i uwarunkowania tożsamości w erze cyfrowej: między rzeczywistością a wirtualnością oraz wykorzystanie technologii jako stymulatora niezależności i jednocześnie źródła zagrożeń dla młodego pokolenia. W monografii przedstawiono Internet i cyfryzację w świetle teorii ponowoczesności. Opisano główne przyczyny, symptomy oraz skutki uzależnień cyfrowych. Zaprezentowano działanie innowacyjnej aplikacji monitorującej aktywność online, wspierającej profilaktykę uzależnień z wbudowanymi automatycznymi algorytmami rekomendacji działań i prewencji zagrożeń. Książka polecana jest szerokiemu kręgowi odbiorców, ze szczególnym wskazaniem na psychologów, socjologów, pedagogów, specjalistów ds. bezpieczeństwa cyfrowego oraz studentów kierunków pokrewnych. Jest również cennym poradnikiem dla rodziców oraz opiekunów dzieci i nastolatków, w którym można zapoznać się z najnowszymi danymi z dziedziny cyberuzależnień i budowania tożsamości w czasach ponowoczesnych.

20. Radzę sobie z przemocą w szkole i Internecie : karty pracy dla dzieci i młodzieży w wieku 9-16 lat, w tym uczniów ze spektrum autyzmu / Agnieszka Kolanko. - Wydanie II. - Gdańsk : Wydawnictwo Harmonia, 2023. (Z Relacjami za Pan Brat)

Hasła przedmiotowe: Cyberprzemoc, Przemoc w szkole, Wykluczenie społeczne, Osoby z autyzmem, Dziecko autystyczne, Karty pracy ucznia, Materiały pomocnicze

księgozbiór Piła: sygn. **118500;**

Karty pracy, przeznaczone dla uczniów w wieku 9–16 lat, przygotowują do zmierzenia się z trudnym zagadnieniem przemocy w szkole i w Internecie. Książka została opracowana z myślą o terapii dzieci i młodzieży ze spektrum autyzmu oraz wszystkich tych, którzy nie potrafią poradzić sobie z nękaniami i brakiem akceptacji. Materiały pozwalają uczniom znaleźć odpowiedzi na pytania: W jakich miejscach można spotkać się z przemocą? Jak chronić się przed przemocą? Jak zareagować w sytuacjach przemocowych? Jak dbać o bezpieczeństwo w sieci? Jak postąpić, gdy jesteśmy świadkami/ofiarami przemocy? Podejmowane tematy dotyczą spraw bliskich młodym ludziom, którzy borykają się z agresją w szkole, a ostatnio coraz częściej także z cyberprzemocą. Kolejne karty pracy poświęcone zostały takim zagadnieniom, jak: przemoc psychiczna i przemoc fizyczna wykluczenie społeczne dokuczanie w szkole przyczyny i skutki przemocy cyberprzemoc nękanie w sieci. Dodatkowo publikacja zawiera: dziennik odpowiedniego zachowania oraz reagowania na przemoc – pomoc do wizualnego przedstawienia procesu radzenia sobie ze złością i sytuacjami przemocowymi ponad 500 naklejek do wypełnienia dziennika. Karty mogą być wykorzystane przez pedagogów, nauczycieli oraz terapeutów podczas zajęć indywidualnych, a także grupowych. Publikacja wchodzi w skład kolekcji „Z relacjami za pan brat” dedykowanej dzieciom i młodzieży ze spektrum autyzmu oraz z trudnościami w zakresie kompetencji społecznych.

21. Twoje dziecko w sieci : przewodnik po cyfrowym świecie dla czasami zdezorientowanych rodziców / Agnieszka E. Taper. - Kraków: Wydawnictwo Literackie, 2021.

Hasła przedmiotowe: Cyberprzemoc, Dzieci, Edukacja medialna, Internet, Media społecznościowe, Uzależnienie od gier komputerowych, Wychowanie w rodzinie, Netykieta, Polska, Poradnik

księgozbiór Piła: sygn. **116968;**

księgozbiór Chodzież: sygn. **53291;**

księgozbiór Czarnków: sygn. **42790;**

księgozbiór Trzcianka: sygn. **35869;**

księgozbiór Złotów: sygn. **49207;**

Internet jest wszędzie – zajrzyj, poznaj wirtualny świat młodych i pytaj o wszystko! Obowiązkowa lektura dla rodziców dzieci w każdym wieku! Bo wszyscy jesteśmy online. Codziennie każdy z nas, niezależnie od wieku, spędza wiele czasu w Internecie. Młodzi ludzie dużo szybciej i sprawniej w nim buszują, a my – rodzice, nauczyciele i opiekunowie – potrzebujemy narzędzi, by mądrze im towarzyszyć, dostrzegać ewentualne zagrożenia i szybko działać. Jak reagować na cyberprzemoc – niezależnie od tego, czy jesteśmy jej świadkami, ofiarami czy... rodzicami jej twórców? Gdzie szukać dobrych i rzetelnych informacji na temat otaczającego nas świata i w jaki sposób unikać fake newsów? Jak zadbać o to, by maksymalnie ograniczać dostęp do pornografii, pedofilii, ruchów pro-ana i wszelkich oszustw? Dzieci i nastolatki bardziej ufają internetowi niż dorosłym i to w sieci szukają informacji na temat otaczającego ich świata. Ten poradnik pomoże choć trochę zmienić tę tendencję. Znajdziesz w nim dużą dawkę wiedzy, wiele ciekawych profili, linków i rad, dzięki którym pokierujesz aktywnością dziecka online.

22. Utrata kontaktu z rzeczywistością : jak sztuczna inteligencja i wirtualne światy przejmują nad nami kontrolę / Joachim Bauer ; przełożyła Anna Grysińska. - Gdańsk : Wydawnictwo Dobra Literatura - Grupa Wydawnicza Literatura Inspiruje, 2024. (Kontrasty i Kontrowersje)

Hasła przedmiotowe: Człowiek, Relacje międzyludzkie, Rzeczywistość wirtualna, Sztuczna inteligencja, Transhumanizm, Uzależnienie od Internetu, Opracowanie

księgozbiór Piła: sygn. **118354;**

księgozbiór Trzcianka: sygn. 36630;

Sztuczna inteligencja radykalnie zmienia sposób, w jaki żyjemy – czy to w pracy, szkole, medycynie, czy w wielu innych dziedzinach. Jej twórcy promują ją jako równą ludziom, a nawet od nich lepszą. Wkracza więc w naszą rzeczywistość coraz odważniej, a my coraz chętniej uciekamy do wirtualnych światów, sieci społecznościowych, aplikacji i gier. Korzystanie z usług cyfrowych osiągnęło niepokojący poziom, zwłaszcza wśród dzieci i młodzieży. Wiele osób całkowicie zaniedbało realne interakcje. Większość interpersonalnych kontaktów odbywa się wyłącznie za pośrednictwem i pod kontrolą koncernów cyfrowych, a liczba fizycznych spotkań międzyludzkich i spojrzeń w oczy drugiego człowieka wciąż drastycznie się zmniejsza. Utrata kontaktu z rzeczywistością to proces przebiegający małymi krokami. Usługi cyfrowe ułatwiają nam życie i zapewniają poczucie komfortu. Tak długo pomagają nam chodzić, aż przestajemy samodzielnie się poruszać. Joachim Bauer, autor bestsellerów, lekarz i neurobiolog, w swojej najnowszej książce alarmuje, że prawdziwe relacje międzyludzkie i analogowa obecność są kluczowe dla naszego rozwoju osobistego, zdrowia psychicznego oraz spójności społecznej. Jesteśmy społeczeństwem niedojrzałym cyfrowo, nieodpornym na manipulację, niepotrafiącym w pełni ocenić zagrożeń, które niesie za sobą wkroczenie w cyfrowy świat, kreowany i kontrolowany przez koncerny. Czy zatem naszą drogą powinna być coraz silniejsza świadomość ryzyka, czy może bunt przeciwko utracie kontaktu z rzeczywistością?

23. W sieci kryzysu : od hejtu do samobójstw - jak szkoła może pomóc młodym? / [Małgorzata Celuch, Marzenna Czarnocka, Bożena Małkowska-Baranowska, Edyta Palicka, Natalia Perek, Julia Przybył, Agata Staroń, Agnieszka Stebelska, Bożena Winczewska]. - Warszawa : Wiedza i Praktyka sp. z o.o., 2025.

Hasła przedmiotowe: Cyberprzemoc, Depresja psychiczna, Pomoc psychologiczno-pedagogiczna, Prawo oświatowe, Profilaktyka samobójstw, Próba samobójcza, Przemoc w szkole, Samobójstwo, Zaburzenia emocjonalne, Polska, Poradnik, Scenariusz zajęć

księgozbiór Trzcianka: sygn. 36979;

Publikacja „W sieci kryzysu. Od hejtu do samobójstw - jak szkoła może pomóc młodym” to praktyczny przewodnik dla nauczycieli, wychowawców, dyrektorów szkół i wszystkich dorosłych, którzy chcą lepiej rozumieć, rozpoznawać i skutecznie reagować na symptomy depresji, przemocy, hejtu oraz prób samobójczych wśród dzieci i młodzieży. Pokazujemy, jak budować sieć wsparcia w szkole i poza nią, jak rozmawiać o trudnych emocjach, jak przeciwdziałać eskalacji problemów i jak skutecznie interweniować, zanim będzie za późno. Uzupełnieniem są liczne przykłady postępowania, procedury, scenariusze zajęć.

24. Wyzwania wychowania w świetle problemów dzieci i młodzieży / redakcja naukowa Beata Ziółkowska, Magdalena Miotk-Mrozowska, Jarosław Ocalewski. - Wydanie pierwsze. - Warszawa : Difin, copyright 2023. (Engram)

Hasła przedmiotowe: Dzieci, Wychowanie, Młodzież, Problemy społeczne, Wychowanie, Emocje podstawowe, Seksualność przedmałżeńska, Komunikacja interpersonalna, Uzależnienie (nałóg), Internet

księgozbiór Piła: sygn. 117854;

księgozbiór Chodzież: sygn. 53619;

księgozbiór Czarneków: sygn. 43288;

księgozbiór Trzcianka: sygn. 36195;

Wychowanie dzieci i młodzieży jest procesem niezwykle odpowiedzialnym, złożonym, a niekiedy obciążającym opiekunów. Doświadczanie przez nich niepewności w niestabilnych czasach komplikuje próbę udzielenia odpowiedzi na pytanie, do jakiej rzeczywistości przygotować najmłodsze pokolenia i jak je wspierać w radzeniu sobie z problemami. W monografii przeanalizowano najważniejsze konteksty rozwoju i wychowania dzieci i młodzieży, a zatem rodzinę, szkołę i rynek pracy, wskazując zarówno na tkwiący w nich potencjał, jak i ewentualne zagrożenia. Dokonano także przeglądu problemów dzieci i młodzieży (wrażliwość i labilność emocjonalna, niepewność własnej seksualności, trudności w komunikowaniu swoich potrzeb i komunikowaniu się z innymi osobami oraz zaangażowanie w świat wirtualny). Wskazano ponadto niekonstruktywne drogi i rozwiązania, które podejmują młodzi ludzie w procesie radzenia sobie ze swoimi trudnościami i zaproponowano sposoby (samo)pomocy przydatne w zmaganiu się z nimi. Lektura

książki zachęci teoretyków i badaczy do pogłębiania wiedzy w zakresie problematyki wychowania najmłodszych pokoleń i projektowania badań pomocnych w konstruowaniu coraz bardziej efektywnych form wsparcia dla dzieci, młodzieży i ich opiekunów.

25. Wychowanie przy ekranie : jak przygotować dziecko do życia w sieci? / Magdalena Bigaj. - Wydanie I. - Warszawa : Wydawnictwo WAB, 2023.

Hasła przedmiotowe: Cyberbezpieczeństwo, Dorośli, Dzieci, Edukacja medialna, Psychoprofilaktyka, Smartfon, Uzależnienia medialne, Wychowanie w rodzinie, Media społecznościowe, Poradnik

księgozbiór Piła: sygn. **118474;**

księgozbiór Czarnków: sygn. **43431;**

księgozbiór Trzcianka: sygn. **36191;**

księgozbiór Złotów: sygn. **49706;**

Konkretny i praktyczny przewodnik dla współczesnych rodziców! Książka, która uczy, jak sprawić, by relacja dziecka z cyfrowym światem była zdrowa i bezpieczna. Ile czasu dziecko może spędzać przed ekranem? Kiedy dać mu pierwszy smartfon? Czy pozwalać na granie w gry? Jak nauczyć je radzić sobie z hejtem? I jak Internet wpłynie na jego rozwój? Kieszonkowe ekrany stały się nieodłącznym elementem życia nie tylko naszego, lecz także naszych dzieci. Dla nas telefony komórkowe, smartwatche, tablety i przenośne konsole były nowościami. Uczyliśmy się ich obsługi, stopniowo poznawaliśmy interaktywny świat, powoli zanurzaliśmy się coraz głębiej w sieć. Dla naszych dzieci ekrany są oczywistością, nie znają świata bez nich, a po sieci poruszają się nieporównywalnie zgrabniej niż my. Co nie znaczy, że są w niej zupełnie bezpieczne i że wiedzą, jak dbać o higienę cyfrową. Kiedy coraz więcej głosów gani dorosłych za to, że nie potrafią wprowadzać dzieci w świat cyfrowy, Magdalena Bigaj w swojej książce mówi: to normalne, że popełniamy błędy. Ważne, aby wyciągać z nich wnioski. „Wychowanie przy ekranie” nie tylko dostarcza niezbędnej wiedzy na temat higieny cyfrowej, lecz także dodaje rodzicom otuchy. Autorka nie moralizuje, za to dzieli się z czytelnikami i czytelnikami solidną dawką wiedzy niezbędnej każdemu współczesnemu rodzicowi oraz praktycznymi radami popartymi swoim unikatowym doświadczeniem, w którym łączy role edukatorki, badaczki, pracowniczki świata nowych technologii oraz matki.

26. Złota rybka w szambie : jak pokonać uzależnienie od smartfona i internetu / Krzysztof Piersa. - Warszawa : Wydawnictwo Jaguar, 2020.

Hasła przedmiotowe: Internauci, Internet, Uzależnienie od Internetu, Smartfon, Fonoholizm, Uzależnienie od komputera, Uzależnienia medialne, Opracowanie

księgozbiór Czarnków: sygn. **42591;**

księgozbiór Trzcianka: sygn. **35197;**

księgozbiór Wągrowiec: sygn. **67438;**

Poradnik dotyczący uzależnienia od internetu i telefonu komórkowego kierowany do rodziców dzieci i młodzieży. Internet jest jak złota rybka - zdolna spełnić każde nasze marzenie, ale również może ściągnąć użytkownika na dno, do szamba zagrożeń. Poradnik skupia się na problemie uzależnienia od smartfonów i internetu. W książce znajdziemy informacje, jak diagnozować takie uzależnienie, jakie są pozytywne i negatywne strony korzystania z internetu, co należy do największych zagrożeń sieci, jakie są konsekwencje uzależnienia i jego pierwsze objawy. Konkretnie wskazówki krok po kroku wyjaśniają, jak sobie z takim uzależnieniem radzić. Krzysztof Piersa jest autorem trzech książek i terapeutą uzależnień. Prowadzi kanał na Youtube i spotyka się z młodzieżą oraz dorosłymi borykającymi się z uzależnieniami.

27. Z nosem w smartfonie : co nasze dzieci robią w internecie i czy na pewno trzeba się tym martwić? / Karol Jachymek. - Warszawa : Wydawnictwo Agora, 2024.

Hasła przedmiotowe: Cyberkultura, Dzieci, Internet, Media społecznościowe, Młodzież, Technologie cyfrowe, Wpływ społeczny, Poradnik

księgozbiór Piła: sygn. **118352;**

księgozbiór Chodzież: sygn. 53794;

księgozbiór Czarnków: sygn. 43645;

księgozbiór Trzcianka: sygn. 36513;

księgozbiór Złotów: sygn. 49852;

Przewodnik po cyfrowym świecie, w którym żyją nasze dzieci. Który z rodziców czy nauczycieli nie załamuje rąk na widok tego, ile czasu dzieci spędzają przed ekranami? „Tracisz czas w tym internecie” – wzdychają. „Ile można grać?!” – denerwują się. „Odtóż ten nieszczęsny telefon!” – krzyczą. Dr Karol Jachymek, medioznawca, badacz i wykładowca akademicki związany z Uniwersytetem SWPS, od lat przygląda się zjawiskom w sieci oraz temu, co robią w niej nasze dzieci. O swoich wnioskach opowiada rodzicom i osobom pracującym z młodymi ludźmi. Nie ukrywa, że fascynują go możliwości, jakie dają dziś media społecznościowe, że widzi ich ogromny potencjał wspólnototwórczy, że bawią go memy, dramy i emoji oraz że docenia to, ilu przydatnych rzeczy można się nauczyć dzięki sprawnemu używaniu sieci. Nie oznacza to, że nie zauważa zagrożeń. Owszem, dostrzega je, ale proponuje w swojej książce inne niż dominująca perspektywa, empatyczne spojrzenie na świat mediów cyfrowych. Nie straszy nimi, a w przystępny sposób edukuje dorosłych, zabierając ich w podróż po fascynującym i pełnym możliwości świecie, który jest dla wielu współczesnych dzieci ich naturalnym środowiskiem – czy tego chcemy, czy nie.

IBUK:

1. Psycholog w szkole: Koncepcje / red. Zbigniew B. Gaś. - Wyższa Szkoła Ekonomii i Innowacji ; IBUK Libra, 2024.

KOMU I DO CZEGO POTRZEBNY JEST W SZKOLE PSYCHOLOG? (Zbigniew B. Gaś) Zgłaszany przez różne środowiska od dziesiętek lat postulat zwiększenia dostępności profesjonalnej pomocy psychologicznej dla dzieci, młodzieży oraz rodziców i wychowawców doczekał się sformalizowania i realizacji przez zatrudnienie psychologów praktycznie we wszystkich placówkach oświatowych w Polsce. Wykonano więc miłowy krok, który spotkał się jednak z bardzo zróżnicowanymi reakcjami wśród wszystkich osób i środowisk, których to innowacyjne działanie Ministerstwa Edukacji i Nauki bezpośrednio dotknęło. Upowszechnienie profesjonalnego wsparcia psychologicznego w takiej postaci uruchomiło refleksje wynikające z poszukiwania odpowiedzi na pytanie: „Komu i do czego potrzebny jest w szkole psycholog?”. Spróbujmy zatem uporządkować najważniejsze zagadnienia związane z tym pytaniem. CZY SZKOŁA MOŻE WSPIERAĆ DZIECKO, NIE WSPIERAJĄC RODZICÓW I RODZIN? (Maria Ryś) Odpowiedź na pytanie zawarte w tytule artykułu wydaje się oczywista – wspierając dziecko, warto, a niejednokrotnie nawet trzeba, wspierać jego rodziców i rodzinę. Należałoby jednak głębiej zastanowić się nad relacjami pomiędzy szkołą i rodziną, bo charakter wspierania dziecka przez szkołę warunkowany jest wieloma czynnikami, wśród których funkcjonowanie szkoły oraz systemu rodzinnego mają szczególne znaczenie. Warto w tym celu przeanalizować doniesienia z badań. Szkoła pełni kluczową rolę w kształtowaniu rozwoju uczniów, nie tylko pod względem edukacyjnym, ale także społeczno-emocjonalnym. Wielu uczniów doświadcza różnych wyzwań w swoim życiu rodzinnym, co może wpływać na ich funkcjonowanie w szkole. Współpraca między szkołą, rodzicami a rodziną jest powszechnie uznawana za kluczowy element sukcesu edukacyjnego i dobrostanu uczniów. Tak więc w tym artykule podjęte zostaną zasadnicze tematy: jakie warunki ze strony środowiska szkolnego powinny być spełnione, aby szkoła rzeczywiście wspierała rozwój dzieci, w jakim zakresie szkoła może (powinna) wspierać dziecko, jakie są zadania szkoły w tym zakresie w przypadku rodziny prawidłowej, a jakie w przypadku rodziny dysfunkcyjnej. KILKA WAŻNYCH TEZ O ZACHOWANIACH RYZYKOWNYCH NASTOLATKÓW ONLINE I ICH PROFILAKTYCE (Jacek Pyżalski) Zagrożenia zdrowia psychicznego młodych ludzi związane z używaniem technologii przynajmniej od dwóch dekad przyciągają sporo uwagi profesjonalistów, ale także decydentów w obszarze oświaty. Poczucie zagrożenia prowadzi często do stosowania prostych, nie zawsze możliwych do wprowadzenia rozwiązań, jak przykładowo radykalna reglamentacja lub zakaz używania urządzeń cyfrowych w środowisku szkolnym lub domowym (por. Kvardova i in., 2019). Co więcej, rozwiązania takie, w tym te wykorzystujące technologie cyfrowe (np. automatyczne detektory treści agresywnych), budzą często wątpliwości natury etycznej, związane z łamaniem praw młodych ludzi, np. prawa do prywatności (Milosevic i in., 2023; Van Royen i in., 2016, Vandebosch i in., 2022). Rozwiązania takie bazują oczywiście na lęku przed potencjalnymi szkodami, jakie używanie mediów (głównie internetu) może spowodować u młodych ludzi i często w tym kontekście panuje przekonanie, że kiedy chcemy chronić młodych ludzi, to sposób, w jaki to robimy, jest drugorzędny, a cel

uświęca środki. Z drugiej strony, słyszymy często o tym, że technologie stanowią doskonałe narzędzie edukacyjne, a także narzędzie komunikacyjne, które może służyć budowaniu relacji, twórczości i innym pozytywnie wartościowanym działaniom. Za takim ujęciem idzie z kolei często bezkrytyczne włączanie technologii do pracy szkoły. Obydwa przedstawione tu ujęcia, które mają przecież swoje wyraźne przełożenie na praktykę dydaktyczną i wychowawczą, wydają się być w sprzeczności. W rzeczywistości jednak wcale sobie nie zaprzeczają, gdyż to sposób wykorzystania technologii, czy też przez samych młodych ludzi, czy wychowawców, warunkuje skutki takiego wykorzystania. Warto zatem eksplorować, od czego zależy to, jakie skutki będzie miało wykorzystanie narzędzi cyfrowych i internetu przez młodych ludzi.

ARTYKUŁY Z CZASOPISM:

1. A ja nie pozwolę się wyłączyć! : Czy mamy już bunt maszyn? / Mirosław Usidus. // Młody Technik : ciekawi świata są zawsze młodzi. - 2025, nr 8, strony 17 - 19. (Technika)

Hasła przedmiotowe: Sztuczna inteligencja, Asystenci wirtualni (programy komputerowe), Dywersja, Bunt, Zagrożenia bezpieczeństwa, Artykuł z czasopisma popularnonaukowego, Artykuł z czasopisma technicznego

2. Ataki bez plików i inne nowe cyberzagrożenia. Wiedza chroni najlepiej / Mirosław Usidus. // Młody Technik : ciekawi świata są zawsze młodzi. - 2024, nr 8, strony 60 - 62. (m.technik)

Hasła przedmiotowe: Cyberprzestępczość, Cyberbezpieczeństwo, Złośliwe oprogramowanie, Artykuł z czasopisma popularnonaukowego, Artykuł z czasopisma technicznego

3. Bezpieczeństwo dzieci w sieci / Sylwia Polcyn-Matuszewska. // Remedium : profilaktyka i promocja zdrowego stylu życia. - 2023, nr 2, strony 6 - 8.

Hasła przedmiotowe: Dzieci, Internet, Cyberbezpieczeństwo, Artykuł z czasopisma fachowego, Artykuł z czasopisma psychologicznego

4. Bezpiecznie w sieci - jak uczyć młodych ludzi krytycznej analizy informacji dostępnych w internecie / Ewelina Polak-Janik. // Głos Pedagogiczny : czasopismo dla pedagogów i psychologów szkolnych, pedagogów specjalnych, wychowawców. - 2025, nr 157, strony 13 - 17. (Warsztat Pracy Pedagoga)

Hasła przedmiotowe: Cyberbezpieczeństwo, Dzieci, Metody nauczania, Młodzież, Uczniowie, Artykuł z czasopisma pedagogicznego, Artykuł z czasopisma fachowego

5. Cisza w rodzinie, krzyk w sieci : Jak młodzi Chińczycy wołają o pomoc / Monika Paula Górowska. // Charaktery : magazyn psychologiczny. - 2026, nr 1/2, strony 52 - 53. (Psychologia i Życie)

Hasła przedmiotowe: Nastolatki, Terapia rodzinna, Stres środowiskowy (psychologia), Nacisk społeczny, Postawy rodzicielskie, Tłumienie (psychologia), Kontrola emocjonalna, Społeczeństwo informacyjne, Uzależnienia medialne, Psychiatria dzieci i młodzieży, Zdrowie psychiczne, Pomoc psychologiczna, Chiny, Artykuł z czasopisma fachowego, Artykuł z czasopisma psychologicznego

6. Cyberzagrożenia dla dzieci i młodzieży / Sylwia Polcyn. // Remedium : profilaktyka i promocja zdrowego stylu życia. - 2017, nr 9, strony 28 - 29.

Hasła przedmiotowe: Cyberbezpieczeństwo, Artykuł z czasopisma poradnikowego

7. Cyberprzestrzeń wyzwaniem dla działalności opiekuńczo-wychowawczej / Józef Bednarek, Anna Andrzejewska. // Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze. - 2018, nr 1, s. 3 - 11.

Hasła przedmiotowe: Cyberprzestrzeń, Wychowanie, Opieka nad dziećmi, Artykuł z czasopisma naukowego, Artykuł z czasopisma pedagogicznego

8. Cyber-szczęście : jak okiełznać cyfrowe technologie, by uczynić życie lepszym / z Pawłem Fortuną rozmawiała Dorota Krzemionka. // Charaktery : magazyn psychologiczny. - 2025, nr 1/2, strony 48 - 52. (Psychologia i Życie)

Hasła przedmiotowe: Technologie cyfrowe, Sztuczna inteligencja, Jakość życia, Androidy, Człowieczeństwo, Dobrostan psychiczny, Artykuł problemowy, Artykuł z czasopisma fachowego, Artykuł z czasopisma psychologicznego, Wywiad dziennikarski

9. Dzieci i młodzież z niepełnosprawnością intelektualną w sieci / Aleksandra Kubala-Kulpińska. // Terapia Specjalna Dzieci i Dorosłych. - 2025, (nr 43), strony 35 - 39. (Metody Terapii)

Hasła przedmiotowe: Cyberbezpieczeństwo, Cyberprzestępczość, Dziecko z niepełnosprawnością intelektualną, Internet, Młodzież z niepełnosprawnością intelektualną, Artykuł z czasopisma pedagogicznego, Artykuł z czasopisma fachowego

10. Dzieci same w sieci. Co pokazuje najnowszy raport o ich cyfrowym życiu - i dlaczego to nasz wspólny problem / Bogna Bialecka. // Wychowawca. - 2025, nr 7-8, strony 19 - 20.

Hasła przedmiotowe: Dzieci, Internet, Cyberkultura, Cyberbezpieczeństwo, Artykuł z czasopisma katolickiego, Artykuł z czasopisma pedagogicznego

11. Intymne treści w sieci tworzone przez dzieci / Beata Modrzejewska. // Świat Problemów. - 2022, nr 4, s. 6 - 8.

Hasła przedmiotowe: Dzieci, Internet, Młodzież, Cyberseks, Intymność, Zwierzenia, Polska, Artykuł z czasopisma fachowego, Artykuł z czasopisma poradnikowego, Raport z badań

12. Jak chronić wizerunek dziecka w sieci? / rozmowa z Aleksandrą Radzewicz. // Kreatywny Wychowawca. - 2024, nr 6, strony 24 - 33. (Od słowa do słowa)

Hasła przedmiotowe: Trolling, E-wizerunek, Dzieci, Cyberbezpieczeństwo, Artykuł z czasopisma fachowego, Artykuł z czasopisma pedagogicznego, Artykuł problemowy

13. Jak nie zgubić swojego dziecka w sieci? / z Zytą Czechowską rozmawiał Przemysław Kaca. // Dzieci : Magazyn dla Rodziców. - 2024, nr 4, strony 56 - 60. (Wywiad)

Hasła przedmiotowe: Dzieci, Postawy rodzicielskie, Technologie cyfrowe, Internet, Artykuł z czasopisma fachowego, Artykuł z czasopisma pedagogicznego, Wywiad dziennikarski

14. Patotreści i hejt, czyli dzieci w sieci / Przemysław Kaca. // Dzieci : Magazyn dla Rodziców. - 2023, nr 3, strony 10 - 13. (Relacja)

Hasła przedmiotowe: Cyberprzemoc, Dzieci, Patostream, Mowa nienawiści, Artykuł z czasopisma fachowego, Artykuł z czasopisma pedagogicznego

15. Rodzinny album w sieci : Zagrożenia związane z "sharentingiem", czyli publikacją wizerunku dzieci w Internecie / Sylwia Pawłowska. // Remedium : profilaktyka i promocja zdrowego stylu życia. - 2022, nr 7-8, strony 52 - 54.

Hasła przedmiotowe: Internet, Psychologia dziecka, Rodzicielstwo, Sharenting, Artykuł z czasopisma psychologicznego, Artykuł z czasopisma poradnikowego

16. Smartfon jak bielizna, czyli dlaczego tak trudno odłożyć telefon, kiedy w sieci czai się hejt / Bogna Bialecka. // Wychowawca. - 2025, nr 5, strony 25 - 27.

Hasła przedmiotowe: Dzieci, Internet, Fonoholizm, Cyberprzemoc, Smartfon, Mowa nienawiści, Artykuł z czasopisma katolickiego, Artykuł z czasopisma pedagogicznego

17. Wychowanie cyfrowe dzieci i młodzieży zanurzonych w Internecie. Rodzicielskie strategie, przekonania i trudności / Joanna Dziekońska. // Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze. - 2024, nr 8, strony 48 - 60. (Badania i sondaże)

Hasła przedmiotowe: Rodzicielstwo, Dzieci, Młodzież, Internet, Wychowanie, Edukacja medialna, Technologie informacyjno-komunikacyjne (ICT), Artykuł z czasopisma pedagogicznego, Artykuł z czasopisma naukowego, Artykuł z czasopisma akademickiego

18. Wyzwania dla edukacji XXI wieku / Jan Fazlagić. // Meritum. - 2023, nr 3, strony 14 - 22.

Hasła przedmiotowe: Kształcenie, Innowacje pedagogiczne, Technologia, Zastosowania komputerów w edukacji, Sztuczna inteligencja, Chat GPT-3, Artykuł z czasopisma pedagogicznego, Artykuł z czasopisma fachowego

19. Zagubione w sieci. Dzieci w świecie Internetu / Karol Kowalczuk. // Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze. - 2023, nr 6, s. 28 - 37.

Hasła przedmiotowe: Cyberbezpieczeństwo, Kompetencje medialne, Internauci, Cyfrowi tubylcy, Internet, Dzieci, Młodzież, Technologie informacyjno-komunikacyjne (ICT), Artykuł z czasopisma pedagogicznego, Artykuł z czasopisma naukowego, Artykuł z czasopisma akademickiego

20. Zaświećmy dzieciom światło, czyli co musimy wiedzieć o przemocy w sieci, aby wspierać nasze dzieci / Magdalena Bigaj. // WychowujMy! : dorostym o dzieciach. - 2023, nr 4, s. 43 - 45.

Hasła przedmiotowe: Bezpieczeństwo informacji, Cyberprzemoc, Internet, Pornografia, Artykuł z czasopisma pedagogicznego

Opracowanie:

Anna Furtacz

Dział Gromadzenia i Opracowywania Zbiorów

Publiczna Biblioteka Pedagogiczna w Pile

(kwiecień 2026)